

บทความออนไลน์

นิทานร้อยบรรทัด: ว่าด้วยความรักแห่งชาติใน แบบเรียน

‘ขอให้เด็กในสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่รักความก้าวหน้า’

คำขวัญวันเด็ก พ.ศ. 2502 โดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

หลังการรัฐประหาร วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ.2501 ที่นำโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำให้การเมืองการปกครองของไทย เข้าสู่รูปแบบเผด็จการอำนาจนิยม¹ มีความพยายามพัฒนาประเทศให้ทันสมัย เปลี่ยนแปลงระบบการบริหารบ้านเมืองในหลายๆ ด้าน ซึ่งมีใช่เพียงการพัฒนาเพื่อให้เห็นผลในปัจจุบันกาลนั้น แต่เป็นการริเริ่มและพัฒนาในระยะยาวที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ

โดยเล็งเห็นว่าความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมืองประเทศ เพราะการศึกษาและภาวะเศรษฐกิจจำเป็นต้องอาศัยซึ่งกันและกัน ถ้าการศึกษาดี เศรษฐกิจของชาติก็จะดีด้วย มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2503 ทำให้เกิดการขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปจากเดิม 4 ปี เป็น 7 ปี และรัฐไทยสามารถเข้ามาควบคุมดูแลการจัดการหลักสูตรทั้งหมด จึงสามารถหล่อหลอมทัศนคติและความเชื่อของผู้คนผ่านการศึกษาในระบบ

แบบเรียนวิชาภาษาไทย ชุดนิทานร้อยบรรทัด

นิทานร้อยบรรทัดเป็นหนังสือฝึกอ่านที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้หลวงสำเร็จวรรณกิจ (บุญ เสขะนันท์) เรียบเรียงขึ้นเมื่อ พ.ศ.2501² เพื่อให้เป็นหนังสือแบบสอนอ่านวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถม และเลิกใช้ไปในช่วง พ.ศ.2526

โดยเนื้อหาแต่ละเรื่องเขียนด้วยกลอนสุภาพรวม 25 บท วางรูปแบบเป็นบรรทัดละวรรค ทุกเรื่องมีความยาว 100 บรรทัด จึงเป็นที่มาของชื่อ นิทานร้อยบรรทัด มีจุดประสงค์ให้นักเรียนชั้นประถมได้ฝึกอ่านหนังสือให้คล่องแคล่ว มีการใช้ภาษาที่ร้อยเรียงด้วยคำศัพท์ที่นักเรียนวัยนี้ควรทราบ มาแต่งเป็นเรื่องเล่าที่คล้องจอง เพื่อให้ง่ายต่อการจดจำและอ่านสนุก มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตของคนไทย ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ มีบทพรรณนามาก สถานที่และอารมณ์ตัวละคร รวมไปถึงการออกแบบเรื่องราวเหนือจริง เช่น ให้มีสัตว์พูดได้ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและรู้สึกร่วมกับเรื่องราว เกิดความรู้สึกสนุกสนาน นิทานมีเนื้อหาสั้นๆ และไม่ซับซ้อน แต่จะสอดแทรกแนวคิด และคติในการดำเนินชีวิต รวมถึงค่านิยมและหน้าที่ของพลเมืองดีในยุคสมัยนั้น

หนังสือแบบเรียน ชุด นิทานร้อยบรรทัด มีทั้งหมด 6 เล่ม สำหรับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 2 – ประถมปีที่ 7 ให้ฝึกอ่านชั้นละ 1 เล่ม มีชื่อเรื่องคล้องจองกันว่า *บ้านที่น่าอยู่ (ตอนที่ 1-2) ครูที่น่ารัก ประเทศเล็กที่สมบูรณ์ ตระกูลไทยที่คงไทย ประชาธิปไตยที่ถาวร*

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ที่มา <https://www.tkpark.or.th/tha/home>

